

Financijska i mikroekonomska analiza učinkovitosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Čukelj, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:040794>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-26**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić
Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

PETRA ČUKELJ

FINANCIJSKA I MIKROEKONOMSKA ANALIZA
UČINKOVITOSTI PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić
Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

FINANCIJSKA I MIKROEKONOMSKA ANALIZA
UČINKOVITOSTI PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.

Mentor:
mr. sc. Augustin Zbiljski

Naziv kolegija:
KONTROLING

Studentica:
Petra Čukelj

JMBAG studenta:
0066136355

SADRŽAJ

Sadržaj

1. UVOD	1
2. ANALIZA FINACIJSKOG POLOŽAJA PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.	2
2.1. Temeljni financijski izvještaji	2
2.2. Analiza putem financijskih pokazatelja	6
2.2.1. Pokazatelji likvidnosti.....	7
2.2.2. Pokazatelji solventnosti (zaduženosti).....	8
2.2.3. Pokazatelji aktivnosti	9
2.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti	10
2.2.5. Pokazatelji profitabilnosti	11
3. MIKROEKONOMSKA ANALIZA UČINKOVITOSTI PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.	13
3.1. Proizvodni položaj.....	13
3.2. Prihodni položaj (max. popunjenost)	14
3.3. Troškovni položaj.....	16
3.4. Profitni položaj	18
4. ZAKLJUČAK	21
5. IZJAVA	2
6. POPIS LITERATURE	3
7. POPIS SLIKA	4
8. POPIS TABLICA	5

1. UVOD

Energetra jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge osnovano je 2013. godine. Sjedište je u Zagrebu i od osnivanja je u 100% privatnom vlasništvu. Početak djelovanja je bio vezan za podizanje solarne elektrane na području južne Dalmacije za prodaju energije vodećem distributeru koji obavlja javne usluge opskrbe električne energije u Republici Hrvatskoj. Projekt nije realiziran.

Od 2018. godine poduzeće pokreće drugi projekt za odmaralište i usluge smještaja za kraći odmor u centru Zagreba. Započeli smo rad sa četiri smještajne jedinice koje smo kroz kratko vrijeme poslovanja povećali na osam jedinica. Tvrtka ima jednog zaposlenika i troje vanjskih suradnika koji obavljaju usluge poslužitelja, usluge čišćenja i pranja posteljine radi povećanja kapaciteta poslovanja. Tržište prodaje usluge je domaće i inozemno. U uvjetima velike konkurencije na području Republike Hrvatske, kojoj je jedini izvoz turizam, nastojimo se razvijati i ulagati u daljnje povećanje što kapaciteta rada što kapaciteta samog smještaja.

Cilj ovog rada je definiranje financijskog položaja, poslovanja i ekonomske snage našeg malog poduzeća. Ukratko rečeno, provest ću financijsku analizu na osnovu podataka iz temeljnih financijskih izvještaja, Računa dobiti i gubitka (RDG) i Bilance. Primjeniti ću metode analize, vertikalnu i horizontalnu, i analizu putem pokazatelja kao nositelje informacija koje su potrebne za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća. Pokazatelji će nam „reći“ koliki je stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje obveze, koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala, koliko kuna ukupnog prihoda smo ostvarili na jednu kunu ukupne imovine, koliko se jedinica prihoda ostvari po jedinici rashoda i otkriti će nam najvažniju informaciju za vlasnika, je li ostvarena zarada odnosno dobit. Također, dodatak k tome ću prikazati mikroekonomsku analizu učinkovitosti poduzeća kroz proizvodni, prihodni, troškovni i profitni položaj.

2. ANALIZA FINACIJSKOG POLOŽAJA PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.

Analiza financijskih izvještaja ponajprije je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke i informacije koje možemo isčitati iz bilance i računa dobiti i gubitka koje ćemo provesti kroz 5 analiza financijskih pokazatelja, a to su:

- 1) Pokazatelji likvidnosti
- 2) Pokazatelji solventnosti
- 3) Pokazatelji aktivnosti
- 4) Pokazatelji ekonomičnosti
- 5) Pokazatelji profitabilnosti

2.1. Temeljni financijski izvještaji

S aspekta eksternih i internih korisnika podataka izrazito važnu ulogu imaju temeljni financijski izvještaji, u prvom redu bilanca i račun dobiti i gubitka. **Bilanca** koja predstavlja pregled imovine, obveza i kapitala na točno određeni dan koristi se prije svega za ocjenu financijskog položaja poduzeća. Pod financijskim položajem podrazumijevamo stanje i međuodnos imovine, obveza i kapitala određenog poduzeća, dakle osnovni elementi bilance su **imovina** (sredstvo) koje je pod kontrolom poduzeća, **obveza** kao postojeći dug poduzeća, proizašao iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje smanjenje sredstava i **kapital** odnosno glavnica kao ostatak imovine nakon odbitka svih njegovih obveza.¹ Osnovna karakteristika bilance je njena ravnoteža odnosno vrijednost imovine jednaka je vrijednosti kapitala i obveza; aktiva = pasiva. Aktiva poduzeća je njena imovina dok pasiva nam govori odakle poduzeću sve što ima u imovini.

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku, dobit ili gubitak, u određenom obračunskom razdoblju. Ovaj izvještaj je važan jer se na temelju njega ocjenjuje uspješnost poslovanja poduzeća. Uspješnost poslovanja definiramo kao

---

¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 93.

sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva koji mogu biti različiti, ali kao najčešći se ističe porfitabilnost poslovanja odnosno ostvarivanje dobiti.² Ako su prihodi veći od rashoda poduzeće će ostvariti dobit, a ako su rashodi veći od prihoda poduzeće ostvaruje gubitak. Odate proizlazi da su osnovni elementi račun dobiti i gubitka **prihodi** koji predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenja obveza što ima kao posljedicu povećanje glavnice, i **rashodi** koji predstavljaju smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstava što ima kao posljedicu smanjenje glavnice. Skraćeno rečeno prihodi utječu na povećanje imovine i smanjenje obveza, a rashodi smanjenje imovine i povećanje obveza.

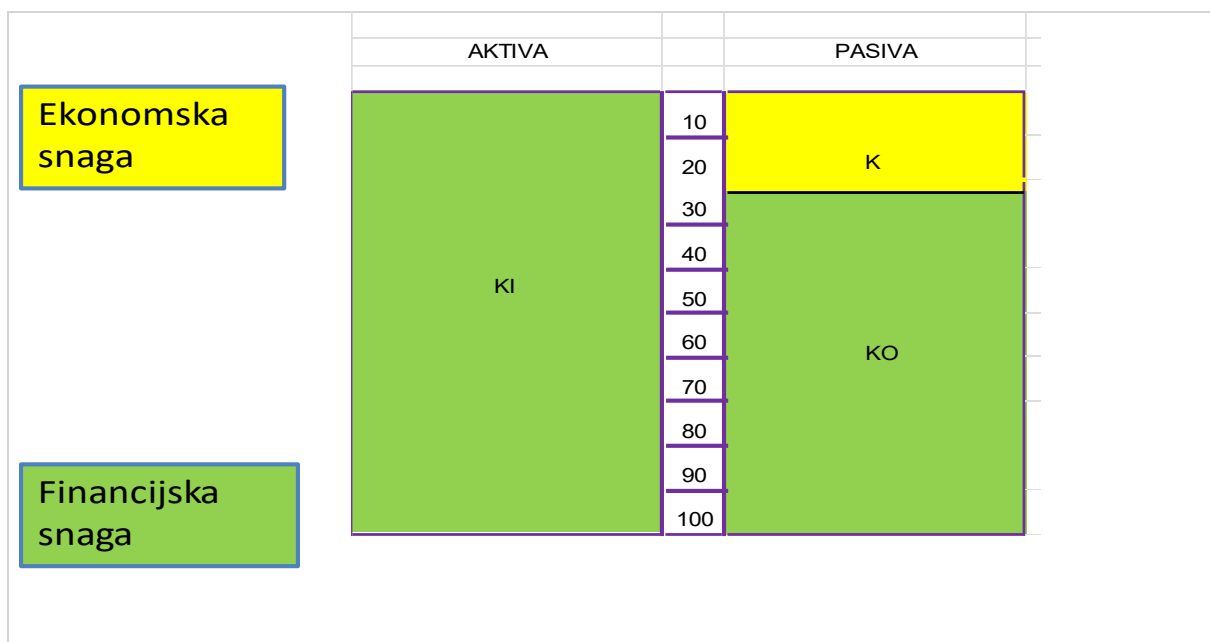
Financijsko poslovanje analizirati ću na temelju podataka iz Računa dobiti i gubitka (RDIG) za 2019. godinu. Račun dobiti i gubitka je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje obujam i strukturu prihoda, rashoda i financijskog rezultata u određenom obračunskom razdoblju. Uz financijsko poslovanje analizirati ću financijsko stanje na temelju bilance stanja na dan 31.12.2019. godine koja je jedna od temeljnih financijskih izvještaja koja pokazuje stanje imovine, kapitala i obveza na određeni dan što znači da nam bilanca pokazuje financijski položaj i ekonomsku snagu poduzeća. Primjeniti ćemo horizontalnu i vertikalnu analizu kao metode analize i analizu putem pokazatelja .

Tablica 2.1. Skraćena bilanca poduzeća Energetra j.d.o.o.

N a z i v	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2019.		Index
	Svota	%	Svota	%	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
Dugotrajna imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
Kratkotrajna imovina	49.299	100,0	77.848	100,0	157,9
Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)	49.299	100,0	77.848	100,0	157,9
Kapital i rezerve	22.057	44,7	23.140	29,7	104,9
Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
Dugoročne obveze	0	0,0	0	0,0	0,0
Kratkoročne obveze	27.242	55,3	54.708	70,3	200,8
Odgod. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)	49.299	100,0	77.848	100,0	157,9

² Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 109.

U tablici skraćene bilance su vidljivi udjeli pojedinih stavki unutar bilance. Kroz promatrano razdoblje dugotrajne imovine nema, te kratkotrajna imovina zauzima 100% udio strukture aktive. Veći udio tekuće odnosno kratkotrajne imovine imaju potraživanja za koja se očekuje da će biti naplaćena u kraćem roku. Strukturu pasive čini kapital i rezerve koji su u 2018. godini sudjelovali sa 44,7% udjela koji u 2019. godini opada za 4,9% što čini 29,7% udjela. Kratkoročne obveze u strukturi pasive rastu u odnosu na prethodno promatrano razdoblje i čine 70,3% udjela. Iz kratkog pregleda skraćene bilance možemo utvrditi da je poduzeće likvidno, jer kratkotrajnom imovinom pokriva kratkoročne obveze, međutim to ne znači i da je poduzeće stabilno, jer da bi zadovoljili kriterij stabilnosti kapitalom i dugoročnim obvezama mora biti pokrivena dugotrajna imovina i dio kratkotrajne imovine. Kako bi smo postigli zadovoljenje uvjeta same stabilnosti poduzeća postavlja se cilj materijalnog, funkcionalnog, vremenskog resursa koji će biti pod kontrolom poduzeća, koji ima mjerljivu vrijednost i od kojeg možemo očekivati buduću ekonomsku korist. Buduća ekonomska korist se očituje u sposobnosti imovine da generira novčane tokove, a to će se dogoditi ako postoji mogućnost tržišne valorizacije odnosno da se sredstvo može prodati ili na bilo koji drugi način upotrijebiti u poslovnom procesu.³

Slika 2.1. Matrica bilance

³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 95.

Matricom bilance prikazujemo udio stavki strukture aktive i pasive. Područje žute boje pokazuje ekonomsku snagu poduzeća koja se nalazi u veličini kapitala poduzeća i dugoročnih obveza i treba pokrivati većinu desnog stupca, stupca pasive. Kategorija dugoročnih obveza ne postoji u našoj matrici i time ne zadovoljavamo uvjet ekonomske snage, jer je kapital izražen u samo 0,3 od ukupnog koeficijenta 1,0. Kategorija dugotrajne imovine bi bila prikazana u lijevom stupcu, stupcu aktive, obojeno žutom bojom, ali poduzeće ju ne posjeduje. Iz matrice bilance je lako isčitati da tvrtka ne zadovoljava zlatno bankarsko pravilo odnosno kada kapitalom i dugoročnim obvezama pokriva dugotrajnu imovinu što se ovdje ne događa. Također tvrtka ne zadovoljava ni bilanično pravilo kada kapitalom pokriva dugotrajnu imovinu. To u skupu kažemo kako poduzeće nema ekonomsku snagu. Ono što prevladava u matrici bilance obojano zelenom bojom pokazuje omjer kratkotrajne imovine u odnosu na kratkoročne obveze, odnosno financijsku snagu poduzeća. U takvom omjeru da se zaključiti kako poduzeće dobro posluje, međutim takvo poduzeće nije stabilno, već je u fazi preživljavanja.

Tablica 2.2. Skraćeni Račun dobiti i gubitka poduzeća Energetra j.d.o.o.

N a z i v	2018		2019		Index
	Svota	(%)	Svota	%	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Poslovni prihodi	39.607	99,7	233.581	98,6	589,7
Poslovni rashodi	34.502	86,9	233.915	98,7	678,0
Financijski prihodi	117	0,3	3.399	1,4	2.905,1
Financijski rashodi	0	0,0	1.982	0,8	0,0
Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)	39.724	100,0	236.980	100,0	596,6
UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)	34.502	86,9	235.897	99,5	683,7
Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	5.222	13,1	1.083	0,5	20,7
Porez na dobit	0	0,0	0	0,0	0,0
Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)	5.222	13,1	1.083	0,5	20,7

Račun dobiti i gubitka je važan financijski izvještaj jer na temelju njega ocjenjujemo uspješnost poslovanja. Uspješnost poslovanja definiramo kao sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva.⁴

⁴ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 109.

Najčešći cilj koji ćemo istaknuti je profitabilnost poslovanja, povrat uloženog kapitala odnosno ostvarenje dobiti. Dobit tvrtke možemo odmah isčitati iz kategorije dobit ili gubitak prije oporezivanja odnosno kada su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda. U 2018. godini poduzeće je ostvarilo više nego što je uložilo i ostvaren je pozitivan rezultat poslovanja. U 2019. godini također je ostvarena dobit međutim sa znatno manjom razlikom prihoda i rashoda. Poduzeće je ekonomično odnosno prihodima pokriva rashode, ali za cilj treba postaviti ostvarenje što veće dobiti kako bi smo uvećali vrijednost neto imovine poduzeća. Neto imovina poduzeća je bruto dobit umanjena za dio koji pripada državi na ime poreza. Neto dobit pripada poduzeću i ono samo odlučuje o njegovoj raspodjeli. Raspodjelu dijelimo na dio koji izdvajamo u rezerve, dio koji pripada vlasnicima i dio koji zadržava poduzeće odnosno zadržana dobit. Naše poduzeće traži fokus u postizanju rasta ekonomske vrijednosti, dakle ostvarenje dobiti za dokapitalizaciju, povećanje kapitala u stukturi pasive kako bi dobili stabilnost poduzeća. Vidljiv je skok u povećanju prihoda i rashoda kroz promatrano razdoblje što bi ocjenili kao dobar menadžment, kao dobro upravljanje resursima poduzeća, ali je ostavljen prostor za napredak.

2.2. Analiza putem financijskih pokazatelja

Najznačajniji instrument analize financijskih izvještaja su financijski pokazatelji. Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u omjer s drugom ekonomskom veličinom. Financijske pokazatelje u osnovi možemo podijeliti na dvije skupine, jedna skupina obuhvaća razmatranje poslovanja poduzeća unutar određenog razdoblja temeljena na podacima iz računa dobiti i gubitka, dok druga skupina pokazatelja se odnosi na točno određeni trenutak koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance i govori o financijskom položaju poduzeća u tom trenutku.⁵ Pokazatelje obično promatramo kao nositelje informacija potrebne za upravljanje poslovanja i razvoja poduzeća, odnosno da bi stvorili informacijsku podlogu za donošenjem poslovnih odluka.

---

⁵Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 43.

2.2.1. Pokazatelji likvidnosti

Analizom putem pokazatelja likvidnosti iskazujemo koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti i radni kapital kao što je prikazano niže u tablici.

Tablica 2.3. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pokazatelj	Postupak	2018	2019	Kriterij
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze	1,81	1,42	veći od 2,00
Koeficijent ubrzane likvidnosti	(kratkor.imovina-zalihe)/kratkoročne obveze	1,44	1,23	veći od 1,0
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina/(kapital+dugoročne obveze)	0,00	0,00	manji od 1,0
Radni kapital	kratkotrajna imovina-kratkoročne obveze	22.057	23.140	što veći

Pokazatelji likvidnosti pokazuju stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele obveze.⁶ Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi smio biti manji od 1 što ni nije. Tvrtka Energetra zadovoljava kriterij koeficijenta ubrzane likvidnosti koji u odnosu na 2018. godinu nešto manji zbog povećanja obveza. Koeficijent ubrzane likvidnost računamo na način da od kratkotrajne imovine oduzmemo zalihe kako bi nam ostalo iznos novca i potraživanja koji dijelimo s kratkotrajnim obvezama. Na taj način dobivamo jasnu sliku koliko je kratkoročnih obveza poduzeće sposobno podmiriti brzo unovčivom imovinom. Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2. S obzirom na proširenje poslovanja nastale su i veće obveze što rezultira nepravovremenim plaćanjem dospjelih obveza, a utjecaj su imala i potraživanja koja nisu naplaćena u planiranom obujmu i dinamici, jer kao što sam spomenula potraživanja je naša lako unovčiva imovina. U pravilu poduzeće na raspolaganju mora imati minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza.⁷ Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze koji u našem slučaju nula, jer u strukturi aktive nemamo kategoriju dugotrajne imovine, kao što ni u strukturi pasive nemamo dugoročne obveze. Po definiciji ovaj pokazatelj mora biti što manji, jer što je njegova vrijednost manja to je likvidnost i financijska stabilnost veća odnosno povećava se radni kapital. Radni kapital smo utvrdili razlikom

⁶ Očko J., Švigir A.: Kontroling upravljanje iz backstage, Knjiga print d.o.o., Zagreb, 2009., str. 71.

⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 47.

kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Što je radni kapital veći toliko je kratkotrajne imovine financirano iz dugoročnih izvora.

2.2.2. Pokazatelji solventnosti (zaduženosti)

Analizom putem pokazatelja zaduženosti iskazujemo koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriće troškova kamata, faktor zaduženosti, stupanj pokrića I., stupanj pokrića II. i koeficijent sposobnosti financiranja kao što je prikazano niže u tablici.

Tablica 2.4. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pokazatelj	Postupak	2018	2019	Kriterij
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze/ukupna imovina	0,59	0,70	što manji
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica/ukupna imovina	0,45	0,30	veći od 0,3
Koeficijent financiranja	ukupne obveze/glavnica	1,24	2,36	što manji
Pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata (EBIT)/kamate	43,63	-0,24	što veća
Faktor zaduženosti	ukupne obveze/(zadržana dobit+amortizacija)	1,63	3,07	što manji
Stupanj pokrića I.	glavnica/dugotrajna imovina	0,00	0,00	veći od 1,0
Stupanj pokrića II.	(glavnica+dugoročne obveze)/dugotrajna imovina	0,00	0,00	veći od 1,0
Koeficijent sposobnosti financiranja	EBITDA/ukupne obveze	0,19	-0,01	što veća

Pokazatelji zaduženosti su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja i sva tri su formirana na temelju bilance. Oni su odraz strukture pasive i pokazuju koliko je imovine financirano iz glavnice odnosno vlastitog kapitala i obrnuto koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala odnosno obveza. Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja prikazuju strukturu izvora financiranja imovine te u skladu s tim u skupu čine 1.⁸ Primjer: Koeficijent zaduženosti u 2019. godini iznosi 0,70, a koeficijent vlastitog financiranja čini 0,30 što je u skupu 1. Koeficijent zaduženosti se povećao u odnosu na prethodno razdoblje zbog već spomenutog nedostatka dugotrajne imovine ili povećanja kratkotrajne imovine odnosno zbog povećanih obveza. Koeficijent vlastitog financiranja je na samoj granici kriterija što nije loše, ali treba težiti što većim odstupanjima. Koeficijent financiranja se povećao u 2019. godini zbog povećanih obveza, a glavnica je ostala ista. Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti se

⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 49.

izračunavaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka i ukazuju na dinamičku zaduženost poduzeća jer razmatraju dug s aspekta mogućnosti njegova podmirivanja.⁹ U našem slučaju taj pokazatelj je strašno nizak jer ne uspijevamo pokriti svoje kamate ostvarenim zaradama prije kamata i poreza. Faktor zaduženosti bi trebao po kriteriju biti što manji, jer prikazuje koliko godina je potrebno da se iz zadržane dobiti uvećane za troškove amortizacije podmire ukupne obveze. Svi pokazatelji skupno gledano za jedno malo poduzeće u procesu razvoja nisu loši, međutim za čvršće temelje potrebno je uravnotežiti ekonomske i financijske snage.

2.2.3. Pokazatelji aktivnosti

Analizom putem pokazatelja aktivnosti iskazujemo koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja potraživanja, trajanje naplate, potraživanja u danima, koeficijent obrtaja zaliha, dani vezivanja zaliha, koeficijent obrtaja dobavljača, trajanje plaćanja dobavljačima u danima i cash gap – obrtni ciklus kao što je prikazano niže u tablici.

Tablica 2.5. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pokazatelj	Postupak	2018	2019	Kriterij
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupni prihodi/ukupna imovina	0,81	3,04	što veći
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupni prihodi/kratkotrajna imovina	0,81	3,04	što veći
Koeficijent obrtaja potraživanja	prihodi od prodaje/potraživanja od kupaca	10,71	14,97	što veći
Trajanje naplate potraživanja u danima	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja potraživanja	34	24	što kraći
Koeficijent obrtaja zaliha	prihodi od prodaje/zalihe	3,91	21,97	što veći
Dani vezivanja zaliha	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja zaliha	93	17	što kraći
Koeficijent obrtaja dobavljača	materijalni troškovi/obveze prema dobavljačima	1,27	4,24	što veći
Trajanje plaćanja dobavljačima u danima	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja dobavljača	288	86	što kraći
Cash gap - obrtni ciklus	dani vezivanja kupaca + dani vezivanja zaliha - dani vezivanja dobavljač	-161	-45	što kraći

Koeficijent obrtaja ukupne imovine izračunavamo kao omjer ukupnih prihoda i ukupne imovine. On prikazuje brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu odnosno koliko puta godišnje smo obrnuli ukupnu imovinu odnosno koliko kuna ukupnog prihoda smo ostvarili na jednu kunu ukupne imovine. S obzirom da poduzeće posjeduje samo kratkotrajnu imovinu koeficijent obrtaja ukupne imovine i koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine su isti. Koeficijent obrtaja potraživanja se povećao jer smo oglasili svoje usluge na Booking.com platformi što je doprinjelo povećanju

⁹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 49.

samih rezervacija, točnije prihoda od prodaje usluga. Ono što možemo primjetiti je da su koeficijenti obrtaja što veći, a vrijeme vezivanja ukupne i pojedinih oblika imovina što kraći što je važno promatrajući s aspekta uspješnosti i sigurnosti poslovanja. Cash gap (novčani jaz) pokazuje prosječno vrijeme u danima u obračunskom periodu koje je potrebno od trenutka nabave sirovina i materijala do naplate potraživanja od kupaca uz podmirenje obveza prema dobavljačima. Izražava se u danima po kriteriju što kraćeg perioda odnosno koliko dana je potrebno financiranje vlastitim sredstvima da bi se pokrio obrtni ciklus od nabave sirovina do naplate potraživanja. Trajanje poslovnog ciklusa naše tvrtke u 2019. godini je 45 dana koji se u odnosu na prethodno razdoblje znatno smanjio. Skupno promatrani pokazatelji aktivnosti upućuju na dobru ocijenu učinkovitosti menadžmenta odnosno kako menadžment angažira imovinu, a u našem slučaju vrijeme vezivanja imovine je kraće.

2.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Analizom putem pokazatelja ekonomičnosti iskazujemo ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja kao što je prikazano niže u tablici.

Tablica 2.6. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pokazatelj	Postupak	2018	2019	Kriterij
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi/ukupni rashodi	1,15	1,00	što veći od 1,0
Ekonomičnost prodaje	poslovni prihodi/poslovni rashodi	1,15	1,00	što veći od 1,0
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi/financijski rashodi	0,00	1,71	što veći od 1,0 (ispod 1,0 je negativna)

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavamo koristeći podatke iz računa dobiti i gubitka na način da stavljamo u odnos prihode i rashode. Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se jedinica prihoda ostvari po jedinici rashoda.¹⁰ Omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda izražava ekonomičnost ukupnog poslovanja u koeficijentu 1. Ekonomičnost tvrtke Energetra je točno na granici zbog male razlike između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda što smo prikazali već prije u skraćenom prikazu računa dobiti i gubitka. Ukupni prihodi jesu nešto veći, međutim u odnosu na

¹⁰ Očko J., Švigir A.: Kontroling upravljanje iz backstage, Knjiga print d.o.o., Zagreb, 2009., str. 74.

ukupne rashode neznatno. Ista priča je s ekonomičnošću prodaje koju izračunavamo omjerom poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji također zadovoljava kriterij na točnoj graničnoj vrijednosti. Pokazatelj ekonomičnosti financiranja nam pokazuje poprilično odstupanje u odnosu na 2018. godinu koji je s nule dosegao 1,71 u koeficijentu što zadovoljava kriterij. Biti uspješan odnosno ekonomičan znači prihodima pokriti sve rashode te ostvariti dobit što dovodi do zaključka kako tvrtka Energetra posluje ekonomično.

2.2.5. Pokazatelji profitabilnosti

Analizom putem pokazatelja profitabilnosti iskazujemo neto profitnu maržu, bruto profitnu maržu, neto rentabilnost imovine, rentabilnost vlastitog kapitala i učinkovitost imovine kao što je prikazano niže u tablici.

Tablica 2.7. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pokazatelj	Postupak	2018	2019	Kriterij
Neto profitna marža	$(\text{neto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupni prihodi}$	0,13	0,01	što veći
Bruto profitna marža	$(\text{bruto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupni prihodi}$	0,13	0,01	što veći
Neto rentabilnost imovine (ROA)	$(\text{neto dobit} + \text{kamate}) / \text{ukupna imovina}$	0,11	0,04	što veći
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	$\text{neto dobit} / \text{vlastiti kapital}$	0,24	0,05	što veći
Učinkovitost imovine	$\text{poslovni prihodi} / \text{ukupna aktiva}$	0,80	3,00	što veći

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju povrat uloženog kapitala i učinak prometa kroz profitnu maržu i rentabilnost, sposobnost poduzeća da ostvari dobit u odnosu na ostvarene prihode, odnosno je li ostvarena zarada za vlasnika. Maržom profita ocjenjujemo koliko je poduzeće uspješno u zadržavanju ostvarenih ukupnih prihoda u obliku dobiti uvećane za rashode od kamata.¹¹ Tvrtka Energetra zadržava vrlo mali skoro nikakav postotak ostvarenih prihoda u obliku zarada što sam već ranije istaknula, a što je i vidljivo u tablici pokazatelja neto profitne marže i bruto profitne marže. Pokazateljem rentabilnosti ukupne imovine ocjenjuje se sposobnost poduzeća da ostvaruje

---

¹¹ Žager K., Mamić Sačar I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 52.

povrate za vlasnike svih oblika izvora financiranja imovine¹² odnosno možemo reći kao stopa povrata koju je poduzeće uspjelo ostvariti na ukupnu imovinu zaradama uvećanim za kamate. Tvrtka Energetra ostvaruje rentabilnost ukupne imovine, ali s vrlo niskom stopom povrata za vlasnika. Pokazatelj rentabilnosti vlastitog kapitala odnosno glavnice ocjenjuje sposobnost poduzeća da stvara prinos za vlasnike vlastitog kapitala tako reći postotak povrata vlasnicima na uložene izvore financiranja u jednoj godini. S obzirom da je u našem slučaju rentabilnost vlastitog kapitala kao najvažnijeg pokazatelja veća od rentabilnosti imovine zaključujem da je struktura izvora financiranja poslovanja poduzeća povoljna.

---

¹² Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017., str. 53.

3. MIKROEKONOMSKA ANALIZA UČINKOVITOSTI PODUZEĆA ENERGETRA j.d.o.o.

Mikroekonomsku analizu učinkovitosti poduzeća Energetra ćemo provesti kroz četiri tipa učinkovitosti i to:

1. Proizvodna učinkovitost
2. Troškovna učinkovitost
3. Prihodna učinkovitost
4. Profitna učinkovitost

3.1. Proizvodni položaj

Objekt se nalazi u centru grada Zagreba i prostire se na 198m². Objekt je prizemna kuća koja se sastoji od 7 smještajnih jedinica s pripadajućim kupaonicama, prostorom recepcije, hodnika i zajedničke kuhinje. Uz korištenje usluga noćenja u cijenu je uključeno:

- besplatno parkiralište Besplatni WiFi Dozvoljeni ljubimci
- sobe za nepušače terasa grijanje
- Aparat za pripremu kave/čaja u svim jedinicama

Tablica 3.1. Prodajne cijene smještajnih jedinica u određenim razdobljima poduzeća Energetra j.d.o.o..

Br.	Naziv smještajne jedinice	Veličina smještaja	Kapacitet	Privatna kupaonica	Cijena po noćenju			
					01.01.-30.03.	01.04.-30.06.	01.07.-30.09.	01.10.-31.12.
1	Soba "Barcelona"	22m ²	dvokrevetna soba	DA	200,00 kn	230,00 kn	250,00 kn	250,00 kn
2	Soba "Cape Town"	22m ²	dvokrevetna soba	DA	200,00 kn	230,00 kn	250,00 kn	250,00 kn
3	Soba "New York"	22m ²	dvokrevetna soba	DA	200,00 kn	230,00 kn	250,00 kn	250,00 kn
4	Soba "Empire"	20m ²	dvokrevetna soba	DA	180,00 kn	200,00 kn	230,00 kn	230,00 kn
5	Soba "Monaco"	20m ²	dvokrevetna soba	DA	180,00 kn	200,00 kn	230,00 kn	230,00 kn
6	Soba "Single"	18m ²	jednokrevetna soba	DA	150,00 kn	180,00 kn	200,00 kn	200,00 kn
7	Studio apartman "Porto"	25m ²	dvokrevetna soba	DA	250,00 kn	280,00 kn	300,00 kn	300,00 kn

U tablici sam prikazala prodajne cijene za sedam smještajnih jedinica koje se kapacitetno razlikuju što je vidljivo u stupcu veličine smještaja te također razlikujemo cijene kroz periode u godini, pa

tako cijena npr. smještajne jedinice Soba 1 veličine 22m² u periodu od 01.01. – 30.03. iznosi 200,00 kn po noćenju dok u razdoblju od 01.07. – 30.09. iznosi 250,00 kn po noćenju. Usporedbe radi možemo pogledati smještajnu jedinicu Soba 4 koja je manja u odnosu na Sobu 1, pa su tako kroz već spomenuta razdoblja i cijene drugačije odnosno nešto niže.

3.2. Prihodni položaj (max. popunjenost)

Prihodni položaj poduzeća računamo u ukupnom kapacitetu pružanja usluge odnosno u maksimalnoj popunjenosti na razini godine. Iz tablice možemo isčitati koliko prihoda donosi pojedina smještajna jedinica uz uvjet krajnje iskorištenosti rasčlanjeno po mjesecima. Za bolje razumjevanje npr. smještajna jedinica Soba 1 po nešto ranije iskazanom cjeniku u siječnju iskazuje cijenu (pc) od 200,00 kuna po noćenju. Iznos noćenja u navedenom razdoblju pomnožimo s danima (Q) spomenutog mjeseca što je u našem slučaju 31 i dobivamo visinu prihoda (R) za Sobu 1 u siječnju. Formula za izračun prihoda je:

$$R = Q \times pc$$

R – prihod od prodaje usluga

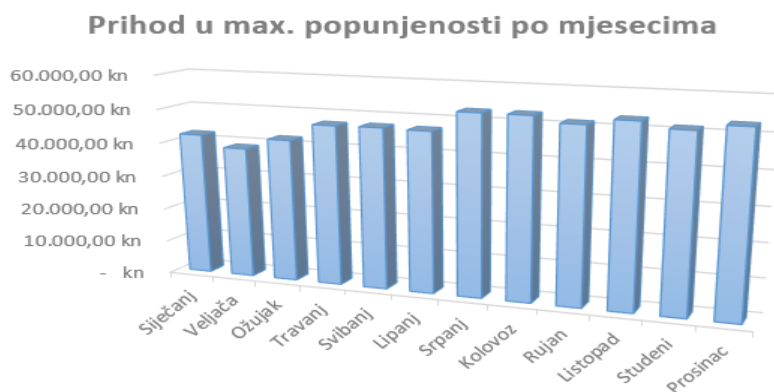
Q – količina prodane usluge

pc – prodajna cijena usluge

Tablica 3.2. Prihod poduzeća Energetre j.d.o.o. u maksimalnoj popunjenosti

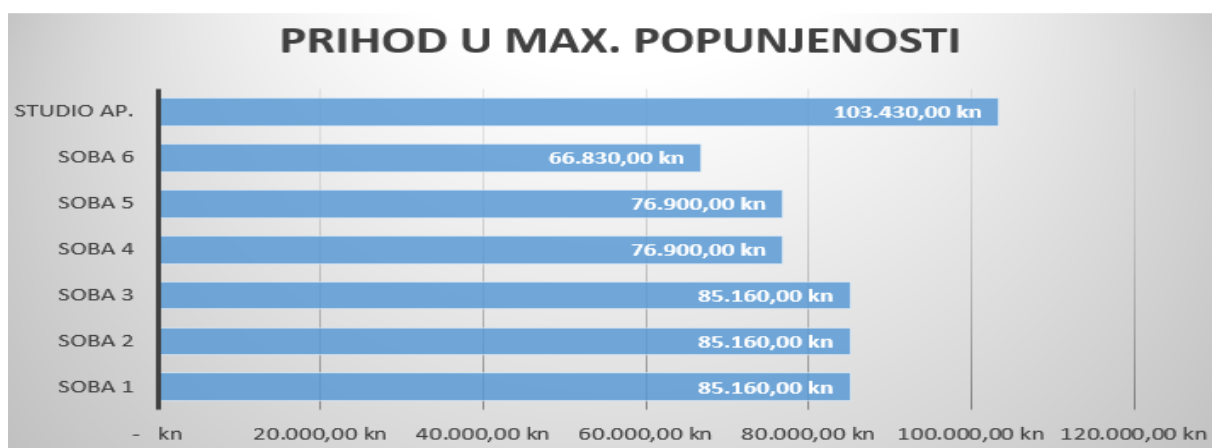
PRIKAZ PRIHODA U MAX. POPUNJENOSTI NA RAZINI GODINE							
Mjesec	Soba 1	Soba 2	Soba 3	Soba 4	Soba 5	Soba 6	Studio ap.
Siječanj	6.200,00 kn	6.200,00 kn	6.200,00 kn	5.580,00 kn	5.580,00 kn	4.650,00 kn	7.750,00 kn
Veljača	5.600,00 kn	5.600,00 kn	5.600,00 kn	5.220,00 kn	5.220,00 kn	4.350,00 kn	7.250,00 kn
Ožujak	6.200,00 kn	6.200,00 kn	6.200,00 kn	5.580,00 kn	5.580,00 kn	4.650,00 kn	7.750,00 kn
Travanj	7.130,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.000,00 kn	6.000,00 kn	5.400,00 kn	8.400,00 kn
Svibanj	6.900,00 kn	6.900,00 kn	6.900,00 kn	6.200,00 kn	6.200,00 kn	5.580,00 kn	8.680,00 kn
Lipanj	7.130,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.000,00 kn	6.000,00 kn	5.400,00 kn	8.400,00 kn
Srpanj	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.200,00 kn	9.300,00 kn
Kolovoz	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.200,00 kn	9.300,00 kn
Rujan	7.500,00 kn	7.500,00 kn	7.500,00 kn	6.900,00 kn	6.900,00 kn	6.000,00 kn	9.000,00 kn
Listopad	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.200,00 kn	9.300,00 kn
Studen	7.500,00 kn	7.500,00 kn	7.500,00 kn	6.900,00 kn	6.900,00 kn	6.000,00 kn	9.000,00 kn
Prosinac	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.750,00 kn	7.130,00 kn	7.130,00 kn	6.200,00 kn	9.300,00 kn
UKUPNO:	85.160,00 kn	85.160,00 kn	85.160,00 kn	76.900,00 kn	76.900,00 kn	66.830,00 kn	103.430,00 kn
SVEUKUPNO:							579.540,00 kn

Tablica prihoda poduzeća Energetra prikazuje koliko pojedinačna smještajna jedinica ostvaruje prihoda po mjesecima uz uvjet maksimalne popunjenosti na razini godine. Do tog izračuna smo došli tako da smo prodajnu cijenu svake smještajne jedinice pomnožili s danima u mjesecu. Dobiveni iznos prihoda rasčlanjen po mjesecima smo zbrojili kako bi dobili ukupni prihod u maksimalnoj popunjenosti na razini godine posebno za svaku smještajnu jedinicu.

Slika 3.1. Dijagramski prikaz prihoda poduzeća Energetra j.d.o.o. u maksimalnoj popunjenosti po mjesecima

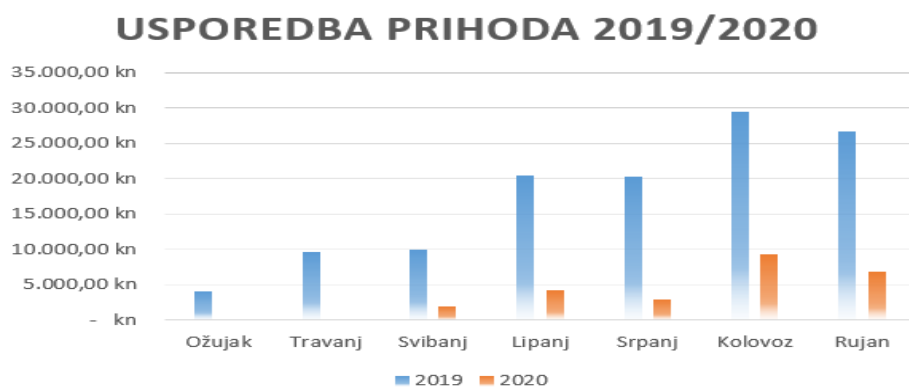
Dijagramski prikaz prihoda u maksimalnoj popunjenosti prikazuje visinu prihoda koji se ostvaruje u pojedinom mjesecu i kao što je očekivano najviši prihod je ostvaren u srpnju i kolovozu, mjesecima koje podrazumijevamo kao vrhunac turističke sezone i također u prosincu koji u duhu adventa i blagdana ima skoro jednaku potražnju kao i ljetni dio godine.

Slika 3.2. Grafički prikaz prihoda poduzeća Energetra j.d.o.o. u max. popunjenosti

Izradili smo i grafički prikaz prihoda u maksimalnoj popunjenosti za smještajne jedinice. Neosporivo je da studio apartman ostvaruje najveće prihode, jer je ujedno najveća jedinica i

sadržajno opremljenija od ostalih soba što opravdava cijenu apartmana. Nakon apartmana se ističu soba 1, soba 2 i soba 3 koje su nešto manje od studio apartmana, ali imaju djeljenu kuhinju što smatramo kao nedostatak, pa je i cijena definirana u skladu s uvjetima korištenja usluge.

Slika 3.3. Grafički prikaz usporedbe prihoda 2019-2020 poduzeća Energetra j.d.o.o.

Malo ćemo se dotaknuti 2020. godine koja je pogođena globalnom katastrofom zvana korona. Jasno je vidljivo koliki utjecaj ima pandemija na stanje gospodarstva i ekonomije. Zbog prisutnosti virusa COVID19 ostvaren je 85% manji prihod u odnosu na 2019. godinu. Usporedba prihoda se odnosi samo na period od kada je RH pala pod utjecaj virusne pandemije točnije od ožujka 2020. od kada su krenule mjere zatvaranja i obustave zračnog i cestovnog prometa, a uz to Zagreb je pogodio i jaki potres koji je narušio sami centar grada, ono što je turistima najzanimljivije pogledati i istražiti. Kako je vrijeme odmicalo Hrvatska se uspjela izboriti za dobre statistike broja zaraženih, pa su tako s toplijim vremenom popustile i mjere Stožera za civilnu zaštitu. U kolovozu doživljavamo vrhunac popunjenosti što domaćih što stranih gostiju, ali niti blizu kako je to bilo 2019 godine.

3.3. Troškovni položaj

Troškovi poduzeća će nam pokazati troškovni položaj poduzeća. Troškove s obzirom na opseg poslovanja dijelimo na fiksne i varijabilne troškove. Fiksni troškovi su troškovi koji zadržavaju svoju razinu pri promjeni opsega poslovanja, odnosno fiksni troškovi su konstanta. Varijabilni troškovi su troškovi koji se povećavaju s povećanjem opsega poslovanja poduzeća. Fiksni trošak u poduzeću Energetra čini mjesečna najamnina objekta, u tablici (grafu) označen plavom bojom,

a varijabilni troškovi čine troškove režija, potrošnog materijala, troškove održavanja, trošak osoblja, u tablici (grafu) označeni narančastom bojom. Ukupne troškove, zbroj fiksnih i varijabilnih troškova, po mjesecima na razini godine prikazuje siva boja.

Formula za izračun ukupnih troškova je:

$$UT = FT + VT$$

UT – ukupni troškovi poduzeća

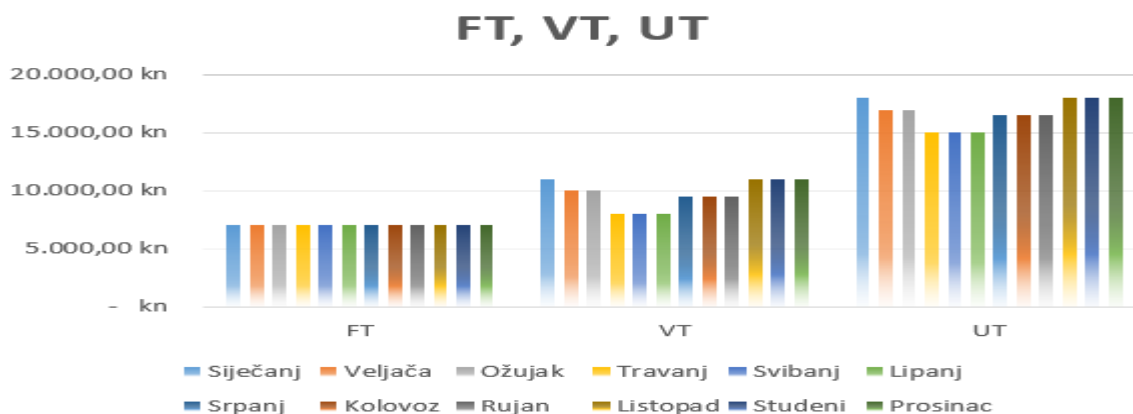
FT – fiksni troškovi poduzeća

VT – varijabilni troškovi poduzeća

Tablica 3.3. Troškovi poduzeća Energetra j.d.o.o..

Mjesec	FT	VT	UT
Siječanj	7.000,00 kn	11.000,00 kn	18.000,00 kn
Veljača	7.000,00 kn	10.000,00 kn	17.000,00 kn
Ožujak	7.000,00 kn	10.000,00 kn	17.000,00 kn
Travanj	7.000,00 kn	8.000,00 kn	15.000,00 kn
Svibanj	7.000,00 kn	8.000,00 kn	15.000,00 kn
Lipanj	7.000,00 kn	8.000,00 kn	15.000,00 kn
Srpanj	7.000,00 kn	9.500,00 kn	16.500,00 kn
Kolovoz	7.000,00 kn	9.500,00 kn	16.500,00 kn
Rujan	7.000,00 kn	9.500,00 kn	16.500,00 kn
Listopad	7.000,00 kn	11.000,00 kn	18.000,00 kn
Studeni	7.000,00 kn	11.000,00 kn	18.000,00 kn
Prosinac	7.000,00 kn	11.000,00 kn	18.000,00 kn

Tablica prikazuje troškove kroz mjesece na razini jedne godine. Fiksni troškovi koji su stalni, u našem slučaju su troškovi najma prikazano pod kategorijom FT. Varijabilni troškovi, skraćeno VT, su promjenjivi i ovise od mjeseca do mjeseca. Tako u hladnijim mjesecima varijabilni troškovi su povećani na što utječe potrošnja energije zbog sezone grijanja. Kako idemo dalje kroz godinu varijabilni troškovi se smanjuju, jer visina troška režija opada. Potrošni materijal i trošak osoblja koje također ubrajamo u varijabilne troškove su stavke koje u ovom slučaju ne utječu toliko na samu visinu troška.

Slika 3.4. Grafički prikaz troškova poduzeća Energetra j.d.o.o.

Ovdje imamo grafički prikaz troškova samo radi usporedbe odnosa visine fiksnih troškova s varijabilnim troškovima koji osciliraju ovisno o razdoblju u godini. Važno je imati okvirni uvid koliki su nam troškovi i koliki su nam prihodi kako bi dobili rezultat poslovanja i jasniju sliku koje ciljeve postaviti za boljitak i održivost poduzeća.

3.4. Profitni položaj

Svakom vlasniku poduzeća, menadžeru, privatnom poduzetniku u konačnici kada se “podvuče crta” najbitnija zarada, profit odnosno ostvarenje dobiti. Kao i u prethodnim izračunima uvjet je maksimalna popunjenost. Profit (π) računamo tako da od prihoda (R) oduzmemo troškove, odnosno ukupni prihod umanjujemo za ukupne troškove (UT).

Formula za izračun profita je:

$$\pi = R - UT$$

π – profit poslovanja poduzeća

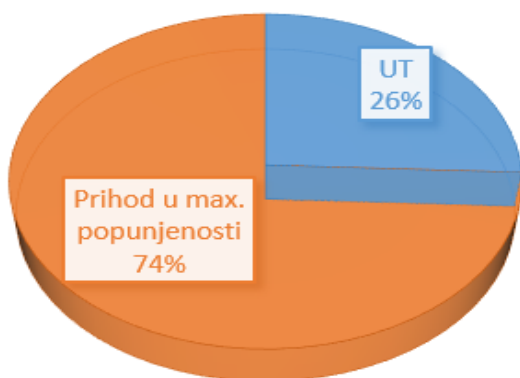
R – prihod od prodaje usluga

UT – ukupni troškovi poduzeća

Tablica 3.4. Profit u maksimalnoj popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

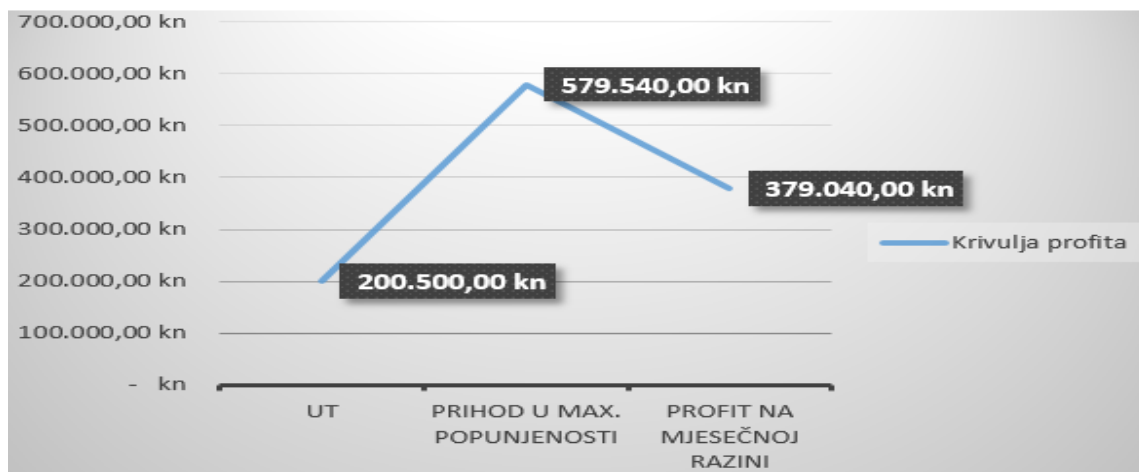
Mjesec	Prihod u max. popunjenosti	UT	Profit na mjesečnoj razini
Siječanj	42.160,00 kn	18.000,00 kn	24.160,00 kn
Veljača	38.840,00 kn	17.000,00 kn	21.840,00 kn
Ožujak	42.160,00 kn	17.000,00 kn	25.160,00 kn
Travanj	47.190,00 kn	15.000,00 kn	32.190,00 kn
Svibanj	47.360,00 kn	15.000,00 kn	32.360,00 kn
Lipanj	47.190,00 kn	15.000,00 kn	32.190,00 kn
Srpanj	53.010,00 kn	16.500,00 kn	36.510,00 kn
Kolovoz	53.010,00 kn	16.500,00 kn	36.510,00 kn
Rujan	51.300,00 kn	16.500,00 kn	34.800,00 kn
Listopad	53.010,00 kn	18.000,00 kn	35.010,00 kn
Studeni	51.300,00 kn	18.000,00 kn	33.300,00 kn
Prosinac	53.010,00 kn	18.000,00 kn	35.010,00 kn
Ukupno:	579.540,00 kn	200.500,00 kn	379.040,00 kn

U tablicu smo uvrstili prihod u maksimalnoj iskorištenosti koji smo ranije izračunali kroz tablicu prihoda i uvrstili smo ukupne troškove UT koje smo prikazali ranije u tablici troškova. Kada smo od ukupnog prihoda oduzeli ukupne troškove dobili smo iznos profita, iznos naše zarade, koji u skupu na razini godine za malo obiteljsko poduzeće daje odličan rezultat. Napominjem da su izračuni u uvjetu maksimalne popunjenosti. Razlog dobrom poslovnom rezultatu su niski ukupni troškovi u odnosu na visoke prihode kako je prikazano na kružnom dijagramu.

Slika 3.5. Odnos ukupnih troškova i prihoda u max. popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Ono na što bi valjalo ukazati jest da u jednom hoteljerstvu obično vanjski troškovi čine 30% ukupnih troškova što u slučaju poduzeća Energetra čine 26%. Naši ukupni troškovi čine manji postotak od pretpostavljenog, pa se može zaključiti da primjenjujemo metodu minimalizacija troškova – maksimalizacija prihoda.

Slika 3.6. Krivulja profita u max. popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Putem krivulje profita najbolje možemo prikazati odvijanje procesa poslovanja poduzeća. Ukupni troškovi u uvjetu maksimalne popunjenosti iznose 200.500,00 kuna što djeluje kao visok rashod, međutim kada pogledamo da ukupni prihodi uz uvjet maksimalne popunjenosti iznose 579.540,00 kuna u odnosu na to troškovi su krajnje niski što nas dovodi do ostvarene zarade odnosno profita u iznosu od 379.040,00 kuna u uvjetu maksimalne popunjenosti, što meni kao vlasniku, poduzetniku je od iznimne važnosti za postavljanje budućih ciljeva i donošenja odluka koje bi utjecale na daljnji rast i razvoj poduzeća. Temeljni cilj svakog poduzeća je maksimalizirati dobit tj. ostvariti što veće poslovne rezultate i poslovni uspjeh, a prethodno svemu tome je osigurati ostvarenje poslovnih rezultata i uspjeha što bliže onome što planiramo ili želimo.

4. ZAKLJUČAK

Kroz provedene analize za poduzeće Energetra j.d.o.o. može se zaključiti kako je učinkovitost samog poduzeća opravdana. Provedenom analizom financijske snage poduzeća utvrdili smo kako je poduzeće likvidno, jer kratkotrajnom imovinom pokriva kratkoročne obveze, odnosno poduzeće ima sposobnost podmiriti svoje obveze raspoloživim novcem. Takva činjenica je dosta važna jer uspješnost poslovanja definiramo kao sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva gdje najčešći cilj jest profitabilnost poslovanja, međutim manji ciljevi koji predhode glavnom ne smiju i ne mogu biti zanemareni. Također, ne manje važno, poduzeće Energetra j.d.o.o. posluje ekonomično tako što prihodima pokriva rashode što smo isčitali kod analize financijskog poslovanja poduzeća. Primjenjujući najznačajnije instrumente analize financijskih izvještaja dobili smo informacije koje treba uzeti u obzir kao podlogu za donošenje budućih poslovnih odluka, pa tako saznajemo da je poduzeće sposobno podmiriti kratkoročne obveze brzo unovčivom imovinom, međutim poduzeće nema financijsku stabilnost zbog malog kapitala i ne postojanja dugotrajne imovine odnosno dugoročnih obveza. S time bi zadovoljili stupnjeve pokrića i poduzeće bi postalo solventno i dokapitalizacijom bi se učvrstila struktura pasive odnosno poduzeće bi dobilo ekonomsku snagu. Poduzeće u konačnici posluje uspješno točnije ekonomično, ali ne ostvaruje skoro nikakvu zaradu za vlasnika. Dakle, poduzeće skoro ne uspjeva ostvariti stopu povrata na ukupnu imovinu zaradama uvećanim za kamate.

Rezultati mikroekonomske analize učinkovitosti poduzeća su pokazali da prihodi osciliraju ovisno o visini prodajne cijene usluga koja se razlikuje ovisno o sadržaju smještajne jedinice. Također prihodi se razlikuju kroz godinu, gdje dosežu vrhunac u srpnju i kolovozu, mjesecima koji su u „srcu“ turističke sezone. Popratno se ističe prosinac sa skoro jednakom visinom prihoda na što utječe vrijeme adventa i blagdana i općenite potrošnje i stranog i domaćeg građanstva. Kad spominjemo potrošnju nadovezujemo se i na troškove poduzeća. Analizom smo ustvrdili kako su troškovi našeg poduzeća u dobrim granicama kada bi ih usporedili s ostvarenim prihodima na razini godine. Naši ukupni troškovi čine 26% što ostavlja prostora za 74% ostvarenje prihoda što daje izvrstan rezultat poslovanja.

Uzimajući u obzir da živim i radim u Hrvatskoj kojoj je glavni razlog povećanja BDP-a izvoz turizma što nas navodi na činjenicu kako je konkurencija unutar turističke djelatnosti strašno velika, zaključila bih kako naše malo obiteljsko poduzeće u suštini dobro posluje i dobro se drži

na tržištu. Naravno, kao i za sve u životu, prostora za napredak uvijek ima, međutim i da ostane u statičnom djelovanju i dalje je funkcionalno, ali nije sposobno za veće poslovne pothvate i odluke. Kao poduzetnica i prvostupnica veleučilišta Baltazar težim boljem, međutim nekad vrijeme nije na vašoj strani, ali kako bi rekli naši pretci „što te ne ubije to te ojača“, pa s tom inačicom gazim čvrsto naprijed, jer ako ne riskiramo tada ne profitiramo. Ne treba brinuti oko neuspjeha, jer samo jednom je dovoljno biti u pravu.

5. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Petra Čukelj

Matični broj studenta: 0066136355

Naslov rada: Financijska i mikroekonomska analiza učinkovitosti poduzeća Energetra j.d.o.o.

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

---

6. POPIS LITERATURE

1. Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L.: Analiza financijskih izvještaja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2017.
2. Očko J., Švigir A.: Kontroling upravljanje iz backstage, Knjiga print d.o.o., Zagreb, 2009.
3. Santini I.: Mikroekonomika, Hibis d.o.o., Zagreb, 2004.
4. Santini I.: Troškovi u poslovnom odlučivanju, Hibis d.o.o., Zagreb, 2006.
5. Godišnji financijski izvještaj poduzetnika za 2019. godinu poduzeća Energetra j.d.o.o.

7. POPIS SLIKA

Slika 2.1. Matrica bilance	4
Slika 3.1. Dijagramski prikaz prihoda poduzeća Energetra j.d.o.o. u maksimalnoj popunjenosti po mjesecima	15
Slika 3.2. Grafički prikaz prihoda poduzeća Energetra j.d.o.o. u max. popunjenosti	15
Slika 3.3. Grafički prikaz usporedbe prihoda 2019-2020 poduzeća Energetra j.d.o.o.	16
Slika 3.4. Grafički prikaz troškova poduzeća Energetra j.d.o.o.	18
Slika 3.5. Odnos ukupnih troškova i prihoda u max. popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o. .	19
Slika 3.6. Krivulja profita u max. popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	20

8. POPIS TABLICA

Tablica 2.1. Skraćena bilanca poduzeća Energetra j.d.o.o.....	3
Tablica 2.2. Skraćeni Račun dobiti i gubitka poduzeća Energetra j.d.o.o.	5
Tablica 2.3. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	7
Tablica 2.4. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	8
Tablica 2.5. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	9
Tablica 2.6. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	10
Tablica 2.7. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	11
Tablica 3.1. Prodajne cijene smještajnih jedinica u određenim razdobljima poduzeća Energetra j.d.o.o.	13
Tablica 3.2. Prihod poduzeća Energetre j.d.o.o. u maksimalnoj popunjenosti.....	14
Tablica 3.3. Troškovi poduzeća Energetra j.d.o.o.	17
Tablica 3.4. Profit u maksimalnoj popunjenosti poduzeća Energetra j.d.o.o.	19